[illegible]
[illegible] હોય તો જરૂર ખરીદ કરે.

ચહાદેવીની ચડાઇ

યાને

જમાનાનો જુલમ.

સંગ્રહ કરી છપાવનાર,
બુકસેલર જદુલાલ નારણદાસ.
ઠે. સ્વામીનારાયણના મંદીર પાસે (દુકાન).
[illegible] ગાંધી [illegible] (ઘર).
[illegible]

સંવત ૧[illegible].   સન ૧૯[illegible].
આવૃત્તિ ૩ જી   પ્રત ૧૦૦૦.
કીંમત એક આનો.

જાહેર સૂચના.

હમારૂં હરેક પુસ્તકોનો વેપારી ભાવ બેહદ
સસ્તો અને શરતો ઉદાર હોવાથી હમારા
ખાસ એજન્ટો માસીક

રૂપીઆ બસોનો નફો

છુટી મુંડીમાં ઘણી સહેલાઇથી મેળવે છે.

જવાબ માટે રીપલાઇ કાર્ડ લખવું.

તૈયાર છે

સોળ વરસની સતિ અને નવ વરસનો પતિ—

ભાગ ૧-૨ ભેગા }
ભાગ ૨-૩ ભેગા } છુટક કીમત એક આનો.

નંગ ૧૦૦ ના રૂ. ૨-૮-૦.

વેચનાર,
બુકસેલર જકુલાલ નારણદાસ,
ઠે. સ્વામીનારાયણના મંદીર પાસે,
મુ. નડીઆદ.

શ્રી લક્ષ્મીવિજય પ્રી. પ્રેસ (ખાન્ચ) રતનપોળ નગરશેઠ મારકીટમાં
દેસાઇ રાયચંદ ઉત્તમચંદે છાપી-અમદાવાદ.

~

ભેદી લગ્ન.

ચીન તણી ચાલાક કુમારી, આવી હિંદુસ્તાન વિષે,
અમલ ચલાવ્યો સર્વ દેશમા, સત્તા પણ ઘરઘર વિષે ૧

યુરોપના માનીના મીસ્ટર, બિસ્કુટ ભાઈ જે બહાદુર;
ભભકો ભારી કરી અહીં આવ્યા, ફુટતા પ્રેમ તણા અંકુર. ૨

ચહા દેવીથી કરી સગાઈ, ગોર બન્યા હોટલવાલા,
ગ્રાહક સઘળા થઇ જાનૈયા, લગ્ન તણા કીધા ચાળા ૩

હરખે બાંધ્યો હોટલ પતિએ, ફૅન્સી મંડપ હોટલનો,
ઘાચી મોચી અને વાઘરી, સરવાળો શુ હોટલનો. ૪

પાચ જાય ને પચીસ આવે, ધામધુમ રહેતી ચલુ;
ચોરી કેરા ચાર્જને લેવા, પાસ થઇ આવ્યુ પ્યાલુ ૫

ગાય ગીત ગુણવતી ગોરી, રકાબીઓ ઉર ધરીને હર્ષ;
અહો ભાગ્ય છે આજ અમારાં, થાય ચહા દેવીનો સ્પર્શ. ૬

ચમચાએ ચીતમા વીચારી, બન્ને જણનો કર્યો મીલાપ;
મળે દક્ષણા હોટલ પતિને, ગોર વિણ નવ થાય ઉપાય ૭

આસુ કીટલી સસરો સાચો, ખાંડ જેહની ખીજમતદાર;
દુધ અને પાણી બે બેતો, ચહા તણો સાચો શણગાર. ૮
જાનૈયાની જાત ભાતમાં, ભેદ ભાવ નવ મળે લગાર;
કોણ બ્રાહ્મણો કોણ વણીકો, કોણ કોળીને કોણ કુંભાર ૯
ઉઠી પ્રભાતે ભેટ આપવા, મુબારક બાકી માટે;
મુલાકાત લઇ દામ દીએ જઇ, હોટલ પતિ કેશ હાટે ૧૦
કઇંક શોખીનો નીજ ઘરમાં, પણ નિત્ય આવા કરે લગન;
કોડે કન્યાદાન દઇને, ખરચે પૈસા થઇ મગન ૧૧
કાષ્ટાગ્નિનું કોણ પુછે છે, નીશદીન જ્યાં અગ્નિ પ્રજળે,
અગ્નિ દેવની સાક્ષી આગળ, વરકન્યાનો હાથ મળે. ૧૨
જઇ ધુમાડો કહે ગગનમાં, ચહા દેવીના થયા લગન;
જાનૈયાએ જશ ખુબ લીધો, જાણે મોટો કર્યો જગન. ૧૩
અમલ અધિક ચાલ્યો અવનીમાં, રડતાં રહેછે છાના બાળ;
આનંદ આનંદ સર્વે થાતો, ચહા દેવી હૈયાનો હાર ૧૪
દશે દિશ દુનિયામાં નીરખો, ચહા દેવીનું ચાલ્યું જોર,
કોઇ કહે થયું ખુનનું પાણી, કોઇ કરે કંઇ શોર બકોર ૧૫
ધર્મ ધન આરોગ્ય બચાવા, ચહા દેવીથી રહેજો દૂર,
લાગે દેવી પણ ડાકણી, હરશે હિન્દ તણું સઉ નુર. ૧૬

૩

ચાહદેવીનો રાજીઓ.

હાય ! હાય ! ઘર ઘાલ્યું ધુતારી ચાયે !
પીતાં હાડ ચામ માંસ બળી જાયે રે,—હાય ! હાય ! ૧

હોંશે હોંશે મા—બાળકને પાયે
બાળ વૃદ્ધો યુવાન ડુબી જાયે !
પાયમાલ બધો દેશ તો કરાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૨

ઉઠી નામ ના પ્રભુનું લેવાયે !
નજર ઉકળતી ચાહ ભણી જાયે !
ક્યારે પ્યાલો ભરી પી લેવાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૩

કહ્યા કેશરીઆ દુધ ન ભાવે !
જીવ ચહા વિણ વ્યાકુળ થઇ જાવે !
જેવો તેવો ખવાયે કેમ ભાવે ! રે,—હાય ! હાય ! ૪

જીવ તરફડે ને કાળજું ચુથાયે
નવ કામજ સુજતું જરાયે
ચાહ પાઓ આ જીંદગી તેર જાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૫

હવે હોટલમાં પગલાં કરાયે !
કોળી વાઘરી જ્યાં ચાહ બનાવે !
કોમે દુપટ લેઇને પીવરાવે ! રે,—હાય ! હાય ! ૬

ભુખ મરતાં આખ ઉંડી જાયે !
ખાડા ગાલમા ને પેટમા જણાયે !
લોહી માસ બધા અંગનું તવાયે ! રે—હાય ! હાય ! ૭

ઘેર પરણીને બાળક ન થાયે !
બાધા મેલડી ભુવાની કરાયે !
બાળ્યા હીર કેમ સતતી પમાયે ! રે,—હાય ! હાય ૮

કોઈ પુણ્યયોગે બાળ કદી થાયે !
જીવે મરવાની આળસે સહાયે !
એના અંગમા તો લોહી ના ભરાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૯
ચહા તો દેશ તણા રંગથી રંગાયે !
જેને પીતા ભીખારી દેશ થાયે !
ચહાને પાપે નપુસક થવાયે ! રે—હાય ! હાય ! ૧૦

સૌ બહેનોને ભાઇ સંભળાયે !
કાંઈ આવે વિચાર મન માહે !
ચહાને કાઢવા વિચાર કંઇ થાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૧૧
ધર્મ તન ધનની પાયમાલી થાયે !
ચહાની બેડીમા જગ જકડાયે !
તોય ઉઠી ઉભા ના થવાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૧૨

ઉંઠો ઉઠો ના સુતા રહેવાયે !
બધુ બહેની જુલમ ન સહેવાયે
આપો ચાને વિદાય દુષ્ટ જાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૧૩

કોથી કહિએ ન હોટલે જવાયે !
અજ પાદશાકર ખુશ થાશે !
મણિમય ધન્ય દિવસ ગણાયે ! રે,—હાય ! હાય ! ૧૪

(લેખક શ્રીયુત, મણિલાલ મોહનલાલ મ ગ્નકર.)

ચહાદેવીની આરતી

જયદેવ ! જયદેવ ! જયકારક ચહાદેવી—
જયકારક ચહાદેવી.
બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિય વૈશ્યો, શુદ્રોએ સેવી.—જયદેવ
હિંદુ, મુસલમાન, પારસીએ પીધી;
અઢાર વર્ણે ચહાની, તાલીમ લઇ લીધી.—જયદેવ.
રહ્યા સમુદ્રને પાર, એ ચહા તો આવી,
રણ શુરા ભારતને, નાખ્યું હા ! તાવી.—જયદેવ
હોટલ સ્ટેશન માંહી, બ્રાહ્મણીઆ ચાહની,
જુએ છુટતાં પાણી, નટલ્યા અજ્ઞાની — જયદેવ
સમજ્યા નહિં બેભાન, ઝેર અરે પીતા;
અમૃત જાણી અરીશે, અમર બની જાતા—જયદેવ.
સુસ્ત હિન્દુ સંતાન, ઇશની ચહા પીતા.
ગરમાગરમ ચહાના, જડ્ડ બની જાતા —જયદેવ.

ઘરની ઓ તૈયાર, ચહા કરી પાતી;
ટેસ્ટ તણી ખામી તો, તેમાં દેખાતી.—જયદેવ.
સવારની ઉઠણી, રાત સુધી પાતા;
ગંદી હોટલ ચહાને, પીવા સૌ ધાતા.—જયદેવ.
ધર્મ વિત્તનો! શરીર કોવાતું;
શૂરવીર હિર સઘળું, ભસ્મીભુત થાતું—જયદેવ.
ઘી ભાર ચેબર ત્યાગ, ઘરના તો થાતા;
કુથકા ખાવા હોટલ, મુરખા કયમ જાતા.—જયદેવ
બજારના કપનો, એક આનો આલે;
એ કિંમતમા ઘરનાં સૌ ચહા પી માલે—જયદેવ.
પણ ફેશન ગુલામ, હોટલમાં જાતા,
તન મન ધન બાળીને, ઝેર પીતા થાતા.—જયદેવ.
કંચન ભરત રસાળ, એ ચહાએ વણસ્યો;
અફીણીઓ કીધા ત્યાં, ઉદય કહો શાનો—જયદેવ.
દુધ જતાં હોટલ, ઘી મોઘું થાતું,
છાશ તણા તો સ્વપ્નાં, સાપરેટ ખાતુ.—જયદેવ.
બળ્યા વિત્તને નેત્ર, વિર્ય બળી ચાલ્યાં;
વિદેશીઓની નકલે, ચહા દૈવી ફાલ્યાં—જયદેવ.
નગર પાદરા માંહ્ય, ડેરા નંખાણા;
ધર્મ અધર્મ વિસારી, સૌએ જકડાણા—જયદેવ.
બ્રાહ્મણ જૈન, પટેલ; હોંશે સૌ પીધી;
હોટલની ચહા સસ્તી, સ્હેજ માની લીધી—જયદેવ

પંદર હોટલ માંહી, રોજ બચે વકરો;
બત્તર બોતેર વર્ષે હિસાબ તો પકડો—બચદેવ.
પુણ્ય લાખનો નાશ; પ્રતિ વર્ષે થાતો;
ધર્મ શરીર મર્યાદા, વિચાર નવ થાતો—બચદેવ.
બંધુ વર્ગ વિચાર, કરશો કંઇ મ્હારા;
દઇદો હોટલ બ્હાને, તિલાંજલિ પ્યારાં,—બચદેવ.
રક્ષા ધર્માચાર વીત શરીરોની;
વિનંતી મણિમય દિલમાં, બંધુ લ્યો માની.—બચદેવ.

લેખક—(શ્રીયુત પાદચાકર)

હોટલનો હાહાકાર.

(રાગ—ગઝલ.)

અરે હિન્દુ મુસલમાનો, નવાઇ અપનવી આતા !
સુણાવું સાંભળો આંખે; બધી હોટલની વાતો ! !
બિછાવ્યાં ખુરસી ને ટેબલ, ઉપર ફુલઝાડનાં કુંડાં !
પોલીશન ફેશને પુરાં, રસીલી હોટેલોમાં તો ! !
ડાળીને વાઘરી મહેરી, જનોઈ ખાણું આપે છે !
અમીને ખુબ ભાવે છે, બને નટલી જતી ન્યાતો !

બનાવી દે પ્રિયા ઘરની, મધુરી શુદ્ધ ચહા પ્રીતે !
ન ગમતી, હોટલે રમતી મવા છોને પડે લાતો ! !
બનીને હશ્કી, સહ મિત્રો, ગયા વિશ્રામ ભુવનમા !
ડબલના ખોહંશે દીધા, ખમણુ શ્રીખંડ ભજીયાનો ! '
મલ્યા 'ચાલુ જમાનો' ને 'રજીસ્ટર' બાપ સાહેબને !
હળાહળ ઝેર પી—ખાધું, વગેરગ રોગ ફેલાતો ! !
જમ્યા વાગ્રી દુપટ દામે, પીરસતો ભંગી તો ભાવ્યો !
બનીને ભ્રષ્ટ ભાઈ આવ્યા, સુધારે હા વગોવાતો ! !
તમાસુ કોપમા ઘરના, બધાએ ચહા પીવા પામે !
પૂબો પોઝીશને મૂક્યો, ગજબ હોટેલનો ખાતો ' !
ગયાં ધન ધર્મને બાળ્યાં, શરીરના લોહીને ચર્મો !
અરેરે ! દેશ બધુઓ, તમારો ધર્મ વેચાતો ! !
ગયાં ઘી છાશ ને માખણ, જતું હિન્દુપણું હાલ્યું,
વળ્યો હોટલે હાહાકાર, મણિમય દેશ ડૂબાતો ! !
લેખક—(શ્રીયુત પાદરાકર.)

હિન્દ દેવીની અપીલ.

(રાગ)-(અરે આ અબળાનો પોકાર જરી કોઈ સાંભળોરે)
અરે આ હિન્દ દેવી પોકાર જરી કોઈ સાંભળો રે !
ભલા કોઈ સાંભળો રે ! '

પવિત્ર આર્યભુમિ સંતાનો, સિંહ બાળથી બળીયા માનો!
આજ હોટલે કાં રખડો! પાપ વધારે!—અરે. ૧

રણશુરા રજપુત રઢિયાળા! મહા બળિ મર્દો મુછાળા!
હાય! આજ બીકિલથી ડરતા, કાં પળો રે!!—અરે. ૨

પ્રતાપ ને પૃથુરાજ શિવાજી, દુર્ગાદાસ રહ્યાતા ગાજી!
એજ ભરતસંતાનો! ચહાથી કાં બળો રે!!—અરે. ૩

કઢેલાં દુધ તાંમળીએ પીતા, ભ્રષ્ટાચાર અધર્મે બીતા!
પ્યાલી ચહા સટે જીવતર ધુળ કાં ધરો રે!!—અરે. ૪

પ્રભાતિયાં પ્રાત ઉચ્ચરતી પ્રભુ સ્મરણ જીહ્વા તો કરતી!
આજ ચહા વિણુ જીવડો થાનો આકળો રે!!—અરે. ૫

પડછાયો જેનો નવ લેતા, હોટલમાં તો ભોજન દેતા!
હાય ધરો છો ધર્મ ગળે કાં આમળો રે!!—અરે ૬

વૈષ્ણવ જૈન અને મરજાદી, ક્ષત્રિય બ્રાહ્મણ શુદ્રની જાતિ!
મુસલમાન ચહાના સેવનથી ના ટળ્યો રે!!—અરે. ૭

ઉઠો ઉઠો ભારત સેનાની, લીયો પ્રતિજ્ઞા ચહાની-જ્ઞાની!
દેશ બચાવો હોટલથી પાછા વળો રે!!—અરે. ૮

મદન મંજરી આવ કનિષ્ઠ, રક્તિતણી ગોળીના સંગ્રહ!
ચચા નમાલા હવે હોટલોથી વળો રે!—અરે. ૯

હોટલ બોટલ બીડી ત્યાગો, શ્રીખંડ ને ભજીયાંથી ભાગો,
મધિમંથ જેવું બહેની સોબે સાંભળો રે!!—અરે. ૧૦

ચ્હાનું ચેટક.

(રાગ—ગઝલ.)

અરે ! ઓ દેશનાં વીર, સુણોને હિન્દના હિરા !
ત્યજી ધન-ધર્મ ઓ ધીરા, જરા તો આંખ ઉઘાડો ! !–૧
સવારે ઉઠીને આર્યો, પ્રભુનું નામ ઉચ્ચરતા !
આજે તો ચ્હા વિના મરતા ! હવે તો આખ ઉઘાડો ! !–૨
વિવેકી વૈષ્ણવો, જૈનો, પુરાણી બ્રાહ્મણો જ્ઞાની !
બન્યા જોઈ ચ્હા તણી પ્યાલી, અરેરે ! આંખ ઉઘાડો !
" હમારા કૃષ્ણને માખણ, મલાઈ ગોરસ પ્યારી, "
ધરાવે મંદીરે કહીને, હતી ક્યાં ચ્હા તણી વારી ! !–૪
અરે રણશૂર ક્ષત્રિઓ, ગજવતા દેશ દુનિઆમાં !
ત્યજી તલવાર ચ્હા માટે, હવે તો આખ ઉઘાડો ! !–૫
કસુંબલે રંગની ચ્હામાં બળ્યું છે દેશનું લોહી !
હળાહળ ઝેરની પીવી, અરે ચ્હા, આંખ ઉઘાડો ! !–૬
હમારા દેશનું અમૃત, હતા પય, છાશ, ને માખણ !
થતામાં ચ્હા તણી પ્યાલી, રહ્યું સપરેટ મળ્વાલી ! !–૭
તપાવ્યા તન બદન ચ્હાથી, નયન તેજે ગયા નાશી !
અયહિત ! હાલ દશા આ શી ! હવેતો આખ ઉઘાડો ! !–૮
તમારા દેશ બન્ધુના, હૃદયના રક્તથી રચી !
જુવો ચ્હાને બગીચે જઈ, જરાતો આંખ ઉઘાડો ! !–૯

ફિર બની પ્રતિજ્ઞા લ્યો, ધુતારી ચાહાને ત્યાગો !
અધિકમય વાયુ આ વ્હાલું, હવે તો આંખ ઉઘાડો ! !—૧૦

લેખક–(શ્રીયુત પાદરાકર)

હોટલનો હીસાબ.

(રાગ—ગઝલ.)

ધુતારી ચાય હોટેલકી, જલાવે તન બદન સબકો !
ડુબાવે મઝહબો ધીકો, લુંટાવે દેશકે ધનકો ! !
સુબહમેં ઉઠકે પહલે. રસુલ્લીહાલકા કલમા !
ઝબાંમેં પાક પરવર ઓર, લહૂકો માલિક મૌલાના ! !
બિરાદર આજ લેતા હય, મુબારક ચાય ચાહોંકી !
વઝુ, નિમાઝ કે બદલે, ઠબાતે પાઉં ડબલ રોટી ! !
દિને ઈસ્લામ કે બુઝ્ઝે, સુબહમેં જાયે મદરેસે !
પઢે કુરાનો કિતાબેં, અબિ તો ચાય હોટેલકા ! !
જલાકે ખુન, ખા બૈતી- કલેજા, મેંપ બાર જાવે !
બિગાડે આંખ ઓલાદો, ખુદા માલુમ ક્યું આવે !
તુમ્હારે ખુનસે ઉલ્ફત, ગઝલ ઔર બયત લીખ ડાલી !
નિગાહ આશામ કે વા કે, બગૈરે ડાલના ખાલી ! !
બરાબર જાહિર હોતે હય, હમેશાં હોટેલો વાલે !
કહોશા ખુન્કા બેચે હય, દિને ઈસ્લામ મત વાલે ! !

સહારા માન લો મુશ્કા, મઝહબ્કો-મુલ્ક-ગિરતા હય !
હોટલોં હાથ આ હિંમત, નસીબ બદબખ્ત કરતા હય ! !
કૈપટ દામે દીયા કરતા, હમેશા હોટલે ક્યરા !
ન માલુંમ અય બીબી બાયા, સતાતા કર્યું ન એ ખતરા !!
સબર હોશિયાર યે દેખો, ફજર તો હો ચુકા બાબા !
પઢો કલમા—કુરાને પાક, પયગંબર રસુલિલ્લાહ !!
હટાવો નામ હોટલકા, જલાદો બાગ બોટલકા !
કસમ ખાલો ન દેખેગે, નિશાનો નામ હોટલકા !!
પુકારા યે કીયા કરતી, ખિલાફત ખલ્કકી સારી !
જલાદો ચાય હોટલકી, જલાતી સલ્તનત પ્યારી !!
દિનો ઇસ્લામમેં શિરકી, કભી દિની નહિં બહાલી !
કભી મર જાયેંગે બહેતર, ન લેંગે હોટલે પ્યાલી !!
ગળા પર નામ પરવરકા, કસમ દિલ નેક રાહબરકા !
ખુદાકે વાસ્તે લેગે, કદિ ના નામ હોટેલકા !!
બિરાદર મજલિસે બેઠો, ખુદા રાહબર હમારા હો !
તુમ્હારા પાહરા—કર દે સદા દિલ હોટલો સે હો !!

(લેખક—શ્રીયુત પાહરાકર.)

હોટેલની પ્રતિજ્ઞા.

(રાગ—ગઝલ.)

હૃદયનું રક્ત કાઢીને, લખો લેખો પ્રતિજ્ઞાના !
તમારા દેશને ખાતર, કદિ હોટલે જાતા ના ! !
વિવેકી વીર ભારતનાં,—અગર સંતાન થાતા ના !
કદિ જો થાઓ તો—હોટેલમાં મરતાંય જાતા ના ! !
ચપણ હોટેલની ચહાનાં, હળાહળ ઝેરથી ભરીયા !
અગર જો માનવી હો તો, કદીએ ચાટતા નાના ! !
તમારા પ્રાણથી પ્યારો, તમારો ધર્મ માનો તો !
શ્વાનની ચાટ સમ હોટેલમાં, મ્હો મારતા નાના !
ગણો જો દેશની લક્ષ્મી, અમોલી ભેટ માલીકની !
ખીસાં પાકીટ હોટેલમા, કદીએ ખોલતા નાના ! !
પ્રિયા પ્રેમી પુરા હો તો, ખરો ચહા બકાર નવ શોધો !
પ્રીતિ પ્યારો મુકી ઘરનો, અવળનો ખોળતા નાના ! !
કદી વહાલા તમોને હો, તમારા બાળકો અબરૂ !
ગમે તે થાય પણ ચહા તો, કદીએ આપતા નાના ! !
પ્રતિજ્ઞા મર્દ પાળે છે, ન પાળે હીજડા હારી !
બધુ બ્રહ્માંડ તુટે તો, દીધેલો કોલ ચુકતા ના ! !
કદી હો માનવી તો તો, સદાયે માનવી રહેજો !
પ્રતિજ્ઞા સિંહ સમ પાળો, બધુંનં વેણ બકતા ના ! !

કદી લલચાવશે હોટલ, વીરાઓ મર્દ મુછાળા !
મુછો કાઢ્યા વિના કોઈ, અરે હોટેલ જાતા ના ! !
પ્રતિજ્ઞા તે પ્રતિજ્ઞા જ, હૃદયના રક્તથી લીધી !
મણિમય પાદરા-કર જો, સફળ વિસારતા નાના ! !

(લેખક-શ્રીયુત પાદરાકર,)

હમારો કોલ.

(રાગ-કવ્વાલી.)

પ્રતિજ્ઞા આ કરી આજે, કદી હોટેલ ના જોશુ !
ધર્મ સતાન ભારતના, કદીએ ભ્રષ્ટ ના થાશું ! !
હમારા દેશને માટે, પ્રતજ્ઞિા સખ્ત પાળીશું !
નીતિ ને ન્યાયના માટે, વિલાસી વૃતિ ગાળીશું ! !
હમારા દેશને માટે, હવે હોટેલ ટળીશું !
હમારા ધર્મને માટે, જરૂરથી ચાહ બાળીશું ! !
રીબાશું કે ફના થાશુ, અરે અતે મરી જાશુ !
તવા થાશુ તથાપિ હોટલે, તો ના નહિ જાશુ ! !
સુકી હો ભાખરી ખાવા, નનિ બીસ્કેટ માગીશુ !
પ્રતિજ્ઞા આ કરી આજે, હવે હોટેલ ભાગીશુ ! !
હમારો દેશને લક્ષ્મી, હમારો ધર્મ સધીશુ !
મણિમય આજથી જાગ્યા, હવે હમેશ જાગીશુ ! !

ચહા દેવીને વિનતી.

(લેખક–બેચરભાઇ, ધજાવાળા, નરસડા)

મને બસ છોડને ઓ ચા’ મને બસ છોડને ઓ ચા’
ભૂલ્યો હું તા હવે દુર થા, મને બસ છોડને ઓ ચા’
ભસ્કે તાહારે મેં તો, કર્યું છે ખુનનુ પાણી,
પડુ પાયે ભલી દુર થા, મને બસ છોડને ઓ ચા
સફા થઇ સોબતે તારી, નફાનું નામ ના જોયું,
થયુ તન હાડ પીંજર આ, મને બસ છોડને ઓ ચા
ફસાયા ફંદમા તા’રા, નઠારા કે અગર સારા
જુલમ કર ના હવે ના ના, મને બસ છોડને ઓ ચા
ન જોયા ઉંચ નિચા તે, ચહે તેની થઇને રે,
છતા તેને ન વશ તુ થા, મને બસ છોડને ઓ ચા.
ગુમાવી ગાલની લાલી, થયો છુ હાલ બેહાલી,
ક્ષમા કર કરું શા ફુરતા, મને બસ છોડને ઓ ચા
ભર્યા ભંડાર અવગુણના, છતા તુજ મોહની શી આ,
અરે’ ચંડાલણી ઓ ચા, મને બસ છોડને ઓ ચા.
અહા ! ચંડાલણી પરણી, બગાડી હિન્દની કરણી,
અધમ કમજાત ઓ ગમ ખા, મને બસ છોડને ઓ ચા.
તને જે પ્રેમથી ચાહે, અધમ ચંડાલ કે’વાયે,
કુકર્મી એ કરે વાહ વાહ, મને બસ છોડને ઓ ચા
વિનતી એટલી મહારી, તજો એ દુષ્ટ પરનારી,
પ્રતિજ્ઞા છે કહો પળવા, મને બસ છોડને ઓ ચા

બીડીબાઇનો બળાપો

(રાગ-ગઝલ)

જગત્ સૌ ધુમ્રથી છાયું, છતા કોઇ આખ ખોલોને,
બળી આ બીડીઓ પીવો, મૂખેથી કોઇ બોલોને
પલંગે ગાદલા નીચે, ખમીશ કે કોટને ખીસ્સે,
ધરી છે હાથ ચો દિસે, છતા કોઇ આખ ખોલોને
વરસ બે બે તણા બાળક, પીએ છે હોશથી બીડી,
છતા મા-બાપ ન રોકે, નથી એ હિન્દની રૂઢી
નથી શરમાતા લજવાતા, નથી કોઈ વાત ઉરે લેતા,
છતા કહીએ પુકારીને, ભલા કોઈ આખ ખોલોને
ઘણી ખાંસી ને ક્ષય થાયે, વળી બહુ મુખ ગધાએ,
નવા વઇદો ખુશી થાયે છતા કોઇ આખ ખોલોને
નથી બીડી મુકાતી તો, તમે શું કાર્ય કરવાના,
નથી જો ચા' તજાતી તે, તમે શુ કાર્ય કરવાના
વિદેશી બેય કુલટાએ, દીધો છે દેશને બાળી,
છતા આ હિન્દ ભારતને, હજુએ લાજ ના આવી
જરૂયા જો હોય જણુનીએ, ન પીશો ચા' અગર બીડી,
વિનતી એટલી બાપુ, સુધારો હાલની રૂઢી

(લેખક-બેચરભાઈ, ધજાવાળા-નરસંડા)

સમાપ્ત.